

BASISACCOMMODATIES VOOR DE SPORT

IN

ZEEWOLDE

Oktober 2010
P.A.W. de Koning
In opdracht van de gemeente Zeewolde

Inleiding

De gemeente Zeewolde wil voor haar sportaccommodatiebeleid duidelijke kaders stellen. Niet alleen voor de mate waarin accommodaties worden gefinancierd, maar ook door te bepalen welke accommodaties hiervoor in aanmerking komen. Als methodiek wordt gekozen voor het ondersteunen van een basis sportaanbod in de gemeente.

Om te bepalen welke accommodaties in welke mate in aanmerking komen om als basissportaccommodatie te worden ondersteund, worden Criteria en Normen vastgesteld. Voor de accommodaties die aan de Criteria voldoen worden Normen vastgesteld en gehanteerd om kwaliteit en kwantiteit van deze voorzieningen te bepalen. De gemeentelijke ondersteuning van basis sportaccommodaties gaat niet verder dan op basis van deze normen nodig is.

Als op basis van de ambitie van sportaanbieders en gemeente accommodaties nodig zijn die niet aan de criteria voldoen of aan een hogere norm dan gesteld zouden moeten voldoen, dan worden deze accommodaties aangemerkt als “plus accommodaties”. Voor de ondersteuning van “plusaccommodaties”, kunnen andere regels gelden dan die die voor de ondersteuning van de realisatie van basissportaccommodaties worden gesteld.

In deel 1 komen de Criteria en Normen aan de orde. In deel 2 van deze notitie volgt een rapportage met betrekking tot het basis accommodatieaanbod in Zeewolde op grond van de Criteria en Normen.

Voor de totstandkoming van de Criteria en Normen is overleg gepleegd met het Sportplatform Zeewolde. Het Sportplatform heeft in de gesprekken over de Criteria nadrukkelijk gewezen op haar kritiek op het sportbeleid voor de gemeente Zeewolde enerzijds en op haar ambitie anderzijds om uit te groeien tot de “Sportiefste gemeente van Nederland”. Bij de Criteria wordt dan ook regelmatig verwezen naar deze ambitie. Voor zover dit belang is voor de vast te stellen Criteria is gekozen voor de hoofdlijnen van beleid zoals die voor Zeewolde gelden.

Sportbeleid

Onderstaande visie en algemene doelstellingen zijn geformuleerd op basis van de kadernota sport 2009 – 2014 van de gemeente Zeewolde. Zij worden gehanteerd als uitgangspunt voor het toetsen of accommodaties bijdragen aan het gemeentelijk sportbeleid. De visie en doelstelling sluiten aan bij hoofdstuk 5 van deze nota. Verdere uitwerking van deze nota met meetbare doelen, subdoelen en uitvoeringsprogramma's dient hier op aan te sluiten.

Sportbeleid in Zeewolde wordt vastgesteld vanuit de *visie* dat de gemeente op dit gebied beleid formuleert om er aan bij te dragen dat *inwoners van Zeewolde kiezen voor een actieve leefstijl*.

Algemene doelstellingen zijn dat sport toegankelijk en betaalbaar is en bijdraagt aan gezondheid, sociale cohesie en mogelijkheden biedt voor persoonlijke ontplooiing in een veilige omgeving.

De georganiseerde sport wordt gestimuleerd en ondersteund waarbij de gemeente een voorwaardenscheppende en regisserende rol heeft.

Criteria en Normen

A. Criteria

Doel van het vaststellen van Criteria is dat het mogelijk is om een objectieve toetsing uit te voeren of bestaande of nieuw te realiseren c.q. uit te breiden accommodaties moeten worden aangemerkt als basissportaccommodatie voor de gemeente Zeewolde. Er zijn voor dit doel geen landelijk vastgestelde Criteria. Iedere gemeente is vrij op dit gebied zijn eigen Criteria te stellen. Basis voor de te stellen Criteria is dat zij toetsbaar moeten zijn en dat het geheel moet leiden tot een pakket aan voorzieningen dat past in het ambitieniveau met betrekking tot de sport van de gemeente Zeewolde.

1. *De accommodatie is bestemd voor en wordt gebruikt voor actieve sportbeoefening waarvoor een fysieke inspanning moet worden geleverd.*
Door dit criterium te stellen, wordt de grens gelegd bij de lichamelijke inspanning als onderdeel van sportbeoefening. Dit in tegenstelling tot een criterium waarbij accommodatie moet worden gebruikt voor een activiteit die door NOC*NSF als tak van sport wordt erkend. Accommodaties voor bijvoorbeeld denksport worden hierdoor niet gezien als basissportaccommodatie voor de gemeente Zeewolde.
2. *De accommodatie dient in hoge mate een bijdrage te leveren aan de doelstelling van het sportbeleid in het algemeen, aan de sportstimulering in het bijzonder en aan de leefbaarheid.*
Dit criterium omvat een aantal bepalingen die nadere toelichting vragen. “Hoge mate” is een subjectieve term. Bedoeld wordt dat de doelstelling van de accommodatie in belangrijke mate overeen moet komen met de doelstellingen van sportbeleid en sportstimuleringsbeleid. Aangezien sportverenigingen bij uitstek worden gezien als instellingen die bijdragen aan de leefbaarheid zullen vooral verenigingen aan dit criterium voldoen.
De mate waarin een accommodatie bijdraagt aan sportstimulering is vooral afhankelijk van de kwantitatieve en kwalitatieve meetbare doelen die in het sportstimuleringsbeleid worden gesteld. Feitelijke toetsing op dit aspect is door het ontbreken hiervan niet mogelijk. Wel is duidelijk dat de sportverenigingen in Zeewolde door de organisatie van een veelheid aan activiteiten bijdragen aan sportstimulering. Het past in de doelstelling van de sportverenigingen om accommodaties breed open te stellen voor buurt, onderwijs en jeugd. Dit is voldoende om op dit aspect te kunnen toetsen.
3. *De voorziening is in de openbare ruimte of op de commerciële markt niet of beperkt beschikbaar*
De gemeente draagt niet bij aan accommodaties zoals maneges en sportscholen die op basis van commerciële exploitatie in voldoende mate beschikbaar zijn of aan de realisatie van bijvoorbeeld water voor watersportactiviteiten, omdat dat reeds in de openbare ruimte beschikbaar is.
4. *De voorziening heeft maatschappelijk draagvlak, bereikt een hoge bezettingsgraad en geeft invulling aan de lokale sportbehoefte*
Voorzieningen die niet op brede steun van de bevolking kunnen rekenen passen niet in het basis aanbod dat de gemeente wil ondersteunen. Concrete voorbeelden zijn niet direct voorhanden, omdat de bestaande voorzieningen over dat draagvlak lijken te beschikken. Voor een toekomstige ontwikkeling

kan gedacht worden aan bijvoorbeeld een motorcrosscircuit dat op de rand van de bestaande geluidsnormen mogelijk zou zijn, maar op basis van die geluidsbelasting draagvlak zou kunnen ontberen. Een hoge bezettingsgraad gedurende het gehele jaar is een voorwaarde voor ondersteuning. Voorzieningen die slechts marginaal gebruikt worden zouden op basis van dit criterium uitgesloten kunnen worden. Toch moet een positief groei scenario in de afweging een rol kunnen spelen. Er worden geen voorzieningen gerealiseerd waaraan op dit moment nog geen behoefte bestaat.

5. *Sporthallen en zalen dienen bestemd te zijn voor gebruik voor meerdere sportvormen.*

Specifieke accommodaties voor 1 vereniging en/of 1 tak van sport worden op basis van dit criterium niet ondersteund.

6. *Medegebruik door onderwijs moet mogelijk zijn*

Voor alle voorzieningen geldt dat naast de toetsing op criterium 2 ook specifiek wordt getoetst op de mogelijkheden om accommodaties voor onderwijs te gebruiken. Niet het feitelijke onderwijsgebruik, maar de mogelijkheid accommodaties voor onderwijs te gebruiken is hier bepalend.

B. Normen

Sportverenigingen streven naar het maximaal haalbare. Dat hoort bij de sport. Het is aan de gemeente om grenzen te stellen aan de mate waarin zij wil ondersteunen. Naast aspecten op het gebied van financiën en ruimtelijke ordening die het haalbare bepalen, is er behoefte aan objectief toetsbare normen. Normen die waar mogelijk zijn afgeleid van landelijke normen. Als uitgangspunt voor de normen wordt aangesloten bij de door de sportbonden en NOC*NSF opgestelde normen. Daar waar deze normen afwijken van het door de VNG opgestelde normenkader wordt door de gemeente Zeewolde een keuze gemaakt die overeenstemt met de ambities van de gemeente op sportgebied.

Voor de buitensport is een goed normenkader beschikbaar, dat hierna wordt weergegeven. Voor de binnensport zijn de normen niet per tak van sport vastgesteld. Wel is er een algemeen erkende norm van de NOC*NSF voor het aantal gebruiksuren exclusief onderwijs, dat bepalend kan zijn voor de realisatie van een binnensportaccommodatie. Een landelijk normenkader hiervoor ontbreekt. In overleg met de sportverenigingen in Zeewolde is een basisnorm ontwikkeld voor behoeftebepaling per vereniging van het aantal gebruiksuren binnensportaccommodatie. De watersport en de ijsbaan kennen geen landelijke norm. Er is voor Zeewolde in dit kader geen norm ontwikkeld, wel zijn accommodaties voort watersport en de ijsbaan getoetst als basisvoorziening in relatie tot de criteria.

1. Buitensport

1.1 Voetbal

De norm is gebaseerd op de landelijke richtlijn NOC*NSF en KNVB. Voetbal wordt zowel op natuurgrasvelden als op specifiek voor voetbal ontwikkelde kunstgrasvelden gespeeld. Natuurgrasvelden kennen een lagere bespelingsmogelijkheid dan kunstgrasvelden. Kunstgrasvelden kunnen zowel voor trainingen als voor wedstrijden worden benut. De beschikbare tijd bepaalt hier de grenzen van de bespelingsmogelijkheden. De verschillende normen zijn hier op afgestemd.

1.1.1 Wedstrijden

1.1.1.1 Natuurgras

Voor velden die alleen op zaterdag worden gebruikt is de norm 1 veld per 5,5 normteams, voor velden die alleen op zondagen worden gebruikt is de norm 1 veld per 5 teams. Voor velden die zowel op zaterdag als op zondag worden gebruikt is de norm 1 veld voor 9 normteams. Voor de bepaling van het aantal normteams wordt de volgende tabel gebruikt.

Mannen Senioren	= 1 normteam
A junioren	= 1 normteam
B, C junioren	= 0,75 normteam
D pupillen	= 0,5 normteam
E pupillen	= 0,35 normteam
F pupillen	= 0,25 normteam
Vrouwen senioren	= 1 normteam
Meisjes 16 – 19 jaar	= 0,75 normteam
Meisjes 13 – 16 jaar	= 0,5 normteam
Meisjes 11 – 13 jaar	= 0,35 normteam
G – team	= 0,75 normteam

Voor de bepaling van het aantal benodigde velden wordt de meerbehoefte vanaf 0,25 vastgesteld op een volledig wedstrijdveld.

1.1.1.2 Kunstgras

Voor kunstgras is, mits een verlichtingsinstallatie met een bedrijfswaarde van tenminste 150 lux aanwezig is, de norm 6,5 normteams voor wedstrijden op zaterdag en 6 normteams voor wedstrijden op zondag. Hierbij geldt dezelfde rekentabel voor de bepaling van het aantal normteams

1.1.2 Trainingen

Voor teams die zowel op zaterdag als zondag wedstrijden spelen wordt als uitgangspunt genomen dat wekelijks 20 uur kan worden getraind verdeeld over 5 avonden in de week. Voor verenigingen die uitsluitend op zaterdag wedstrijden spelen is de norm gesteld op 16 uur training per week verdeeld over 4 avonden per week (rust op vrijdag).

Uitgaande van de beschikbaarheid van trainingsverlichting is de norm voor verenigingen die hun wedstrijden op zaterdag spelen, dat voor 14 normteams 1 specifiek aangelegd en onderhouden trainingsveld met de afmetingen van een standaard voetbalveld beschikbaar moet zijn.

Voor verenigingen die hun wedstrijden op zaterdag en zondagen spelen is de norm 17,5 normteams per specifiek trainingsveld.

1.1.3 Kleedaccommodatie

De norm voor kleedaccommodatie is 2 kleedkamers per veld waarbij er per 1 tot 3 wedstrijdvelen 2 extra kleedlokalen nodig zijn.

De norm voor kleedaccommodatie staat landelijk ter discussie. De groei van het aantal vrouwen en meisjes dat de voetbalsport beoefent en als gevolg daarvan de toename van het aantal gemengde teams in de pupillen categorieën, zet deze norm onder druk. Momenteel is de genoemde norm een absoluut minimum en wordt 4 kleedkamers per veld als een optimale situatie gezien.

1.2 *Hockey*

De norm is gebaseerd op de landelijke richtlijn NOC*NSF en KNHB. Hockey wordt voornamelijk gespeeld op speciaal ontwikkelde kunstgrasvelden. Daarbij worden drie kunststof oppervlakken onderscheiden namelijk volkunststof ook wel watervelden genoemd, semi-watervelden en zand ingestrooide velden. Kunststofvelden kennen geen andere bespelings beperkingen dan beperkingen van organisatorische aard. De opzet van de competitie is dat jeugdteams op zaterdag spelen en seniorenteams op zondag. Voor beide geldt een norm van 9 normteams per speeldag.

Voor de bepaling van het aantal benodigde velden wordt de meerbehoefte vanaf 0,25 vastgesteld op een volledig wedstrijdveld.

Voor de vaststelling van het aantal normteams wordt de volgende tabel gebruikt.

Heren senior	= 1 normteam
Jongens A, B, C en 11D	= 1 normteam
Dames senior	= 1 normteam
Meisjes A, B, C en 11D	= 1 normteam
Jongens en meisjes 8D en 8E	= 0,5 normteam
Jongens en meisjes 6E	= 0,25 normteam
Jongens en meisjes F	= 0,125 normteam

De KNHB hanteert voor kleedaccommodatie een richtlijn van 2 kleedkamers per kunstgrasveld. Het praktische gebruik van kleedaccommodatie voor hockey is minimaal. Daarom kan als ondergrens worden aangehouden dat tenminste 2 kleedkamers nodig zijn. Deze kleedkamers dienen een oppervlak van tenminste 25 m² kleedruimte en 10 m² wasruimte te hebben.

1.3 *Korfbal*

De norm is gebaseerd op de landelijke richtlijn NOC*NSF en KNKV. Korfbal wordt zowel op grasvelden als op kunstgrasvelden gespeeld. De officiële kunstgras ondergrond voor korfbal is een zand ingestrooid kunstgrasveld. De KNKV verleent ontheffingen voor het medegebruik van rubber ingestrooide kunstgrasvelden waarvan de specificaties overeenkomen met de voor voetbalvelden geldende normeringen. Ook combinaties voor hockey en korfbal op zand ingestrooide velden wordt toegestaan.

De norm voor kleedkamers is 4 kleedkamers per wedstrijdveld.

1.3.1 Wedstrijden

1.3.1.1 Natuurgras

De norm voor korfbal op natuurgras is 6 normteams per speelveld met een bruto maat van 64 x 49 meter.

Voor de vaststelling van het aantal normteams wordt de volgende tabel gebruikt.

Senioren	= 1 normteam
A jeugd	= 1 normteam
B en C jeugd	= 0,625 normteam
D en F jeugd	= 0,4 normteam

1.3.1.2 Kunstgras

De norm voor kunstgras is gebaseerd op de beperkingen die het gevolg zijn van organisatorische aspecten. Voor verenigingen die uitsluitend op zaterdag wedstrijden spelen geldt een norm van 10 normteams per speelveld. Voor verenigingen die op zaterdag en zondag wedstrijden spelen is de norm 18 normteams per speelveld van 64 x 34 meter.

1.3.2 Trainingen

Uitgaande van de beschikbaarheid van een verlichtingsinstallatie is per 1 tot 3 wedstrijdvelden 1 specifiek aangelegd en onderhouden natuurgras trainingsveld nodig. Vanaf 4 -6 velden zijn 2 natuurgras trainingsvelden nodig. Als er een kunstgrasveld beschikbaar is, dan dient dit tevens als trainingsveld. Als de behoefte op basis van de norm er toe leidt dat naast het kunstgrasveld nog 2 natuurgrasvelden nodig zijn dan is voor verenigingen die uitsluitend op zaterdagen wedstrijden spelen ook een extra natuurgras trainingsveld nodig om in de behoefte te voorzien. Voor verenigingen die op zowel zaterdag als zondag wedstrijden spelen is bij een extra behoefte aan een natuurgras veld ook een extra natuurgras trainingsveld nodig.

1.4 *Handbal*

De norm is gebaseerd op de landelijke richtlijn NOC*NSF en NHV. Handbal buiten wordt gespeeld op verharde zevenhandbal velden. De norm is 10 teams per veld. Momenteel is er in Zeewolde geen handbalvereniging actief.

1.5 *Honk- en softbal*

1.5.1 Honkbal

De norm is gebaseerd op de landelijke richtlijn NOC*NSF en KNBSB. De norm is afgeleid van de speelklasse. De norm bedraagt 8 normteams per veld. Voor de vaststelling van het aantal normteams wordt de volgende tabel gebruikt.

Hoofdklasse heren en 1 ^e klasse heren	= 2 normteams
Overige klassen heren	= 1 normteam
Junioren topsport	= 1,5 normteam
Junioren	= 1 normteam

1.5.2 Jeugdhonkbal

Jeugdhonkbal in de aspiranten en pupillen categorieën moet op een specifiek jeugdveld worden gespeeld. Bij afwezigheid hiervan mogen de jeugdwedstrijden in deze categorieën ook op een softbalveld worden gespeeld. De norm bedraagt 1 speelveld per 10 normteams. De norm is gebaseerd op de landelijke richtlijn NOC*NSF en KNBSB. Voor de vaststelling van het aantal normteams wordt de volgende tabel gebruikt.

Aspiranten 1 ^e en 2 ^e klasse	= 2 normteams
Pupillen 1 ^e en 2 ^e klasse	= 2 normteams
Aspiranten en pupillen overige klassen	= 1 normteam
Peanuts	= 0,5 normteam

1.5.3 Softbal

De norm is gebaseerd op de landelijke richtlijn NOC*NSF en KNBSB. De norm bedraagt 10 normteams per veld. Voor de vaststelling van het aantal normteams wordt de volgende tabel gebruikt.

Softbal

Dames hoofdklasse, 1 ^e en 2 ^e klasse	= 2 normteams
Heren hoofdklasse	= 2 normteams
Aspiranten en pupillen A klasse	= 1,5 normteams
Senioren regionaal	= 1 normteam
Aspiranten en pupillen regionaal	= 1 normteam
Honkbal (bij het ontbreken van een specifiek jeugdveld)	
Aspiranten 1 ^e en 2 ^e klasse	= 2 normteams
Pupillen 1 ^e en 2 ^e klasse	= 2 normteams
Aspiranten en pupillen overige klassen	= 1 normteam
Peanuts	= 0,5 normteam

1.6 *Jeu de Boules*

De norm is gebaseerd op de landelijke richtlijn NOC*NSF en de Nederlandse Jeu de Boules Bond. De norm is 1 baan per 12 leden, waarbij een vereniging voor 75% van het aantal leden banen nodig heeft.

1.7 *Tennis*

De norm is gebaseerd op de landelijke richtlijn NOC*NSF en KNLTB

De norm bedraagt 1 baan per 50 tot 70 spelers. Wordt overwegend in de avond gespeeld dan wordt 50 spelers als uitgangspunt genomen, wordt ook overdag gespeeld dan kan de norm worden opgevoerd tot 70 spelers per baan. Indien de banen verlicht zijn dan kan de norm verder worden opgevoerd naar 90 spelers per baan. Deze norm is in vergelijking met de ons omliggende landen vrij hoog. In Duitsland geldt een norm van 35 tot 45 spelers per baan.

1.8 *Atletiek*

De KNAU kent naast A-, B- en C-baanaccommodaties met een 400 meterbaan met voor A-(8 laans internationale wedstrijden), B-(6 of 8 laans nationale wedstrijden) en C-accommodaties (4 laans trainingsaccommodatie) in kunststof uitgevoerd, ook D-accommodaties met 4 laans 400 meterbanen met eventueel een afwijkende (half verharde) ondergrond. Ook kent de KNAU E- accommodaties die uitsluitend voorzieningen voor training hebben.

E- accommodatie kunnen ook bestaan uit uitsluitend voorzieningen voor de technische disciplines, dus zonder de 400 meterbaan. Daarbij kan worden gedacht aan (kunststof)aanlopen voor verspringen en hoogspringen en werpringen voor kogelstoten. Daarmee kunnen atletiekverenigingen die starten vanuit een basis met loopgroepen doorgroeien tot verenigingen die een volwaardig programma kunnen bieden. Deze voorziening kan als de basisnorm voor een startende atletiekvereniging worden gezien. De KNAU geeft aan dat er geen normen zijn vastgesteld voor een aantal leden waarbij een rondgaande baan (C of D accommodatie) noodzakelijk is. Vanaf 350 tot 400 leden is de draagdracht van verenigingen in het algemeen groot genoeg om een C of D accommodatie te kunnen exploiteren. Het hebben van een rondgaande baan draagt in het algemeen bij aan de groei van een vereniging.

2. Binnensport

De NOC*NSF norm voor binnensportaccommodatie (sporthal of sportzaal) is vastgesteld op 1400 uur sportgebruik. Deze norm is afgeleid van 40 uur gebruik gedurende 35 weken exclusief onderwijsgebruik. De VNG norm voor deze accommodaties is vastgesteld op 1600 uur gemengd gebruik voor sport en onderwijs. Deze norm gaat uit van 40 uur gebruik gedurende 40 weken. Gelet op de geformuleerde criteria voor basissportvoorzieningen wordt in deze notitie uitgegaan van de door de NOC*NSF vastgestelde norm. Voor de kwaliteit van de sportvoorzieningen en de basisinventaris wordt aangesloten bij de normen van NOC*NSF en sportbonden.

2.1 *Behoeftebepaling per tak van sport*

Er is geen landelijk norm noch van de zijde van NOC*NSF noch van de individuele sportbonden voor de wijze waarop de behoeftebepaling per tak van sport kan worden vastgesteld. Dat betekent dat er geen objectief landelijk criterium is om de uren, die opgeteld de basis kunnen vormen voor de realisatie van een nieuwe voorziening, vast te stellen. De praktijk is dat de beschikbaarheid van financiële middelen en/of kader vaak bepalend is voor de behoeften die verenigingen uitspreken. Hierdoor ontbreekt ook een norm voor de verdeling van de beschikbare zaalruimte in de gemeente.

2.1.1 *Normenkader binnensport ontwikkeld voor de gemeente Zeewolde*

In overleg met het Sportplatform Zeewolde is het onderstaand normenkader ontwikkeld. Dit normenkader past bij de sportieve ambities van de verenigingen en doet recht aan de huidige praktijk. Verdergaande ambities vragen om “plusaccommodaties” als aanvulling op deze basis.

2.1.2 *Behoeftes op basis van tijd*

In nauw overleg met een vertegenwoordiging van het sportplatform is een normenkader ontwikkeld voor teams/groepen dat is gebaseerd op 2 uur training per week voor jeugd tot 13 jaar, 3 uur training per week voor jeugd 13 – 17 jaar en senioren en 1,5 uur training per week voor recreanten. Daarboven komen 20 thuiswedstrijden per team van 1 uur voor jeugd tot 13 jaar, 1,25 uur voor teams van 13-17 jaar en 1,5 uur voor senioren.

2.1.3 *Behoeftes op basis van de per tak van sport benodigde m2 voor training*

De basishormen worden gesteld op basis van de omvang van accommodatie in m2 in relatie tot het aantal deelnemers dat gelijktijdig van de ruimte gebruik kan maken.

2.1.2.1 Gymnastieklokaal

Voor een accommodatie vergelijkbaar met een modern gymnastieklokaal van 308 m2 (14 x 22) of 1/3 deel van een sporthal (352 m2).

Als basis aantal deelnemers per uur in een accommodatie van deze omvang is per tak van sport de volgende richtlijn geformuleerd:

Basketbal	10 personen
Volleybal	10 personen
Korfbal	10 personen
Handbal	10 personen
Badminton	10 personen
Zaalhockey	10 personen
Tafeltennis	16 personen

Gymnastiek	16 personen
Honkbal	10 personen

Ter vergelijking geldt dat de norm voor het gebruik van een gymnastieklokaal voor het onderwijs qua oppervlak nog steeds officieel ligt op 12 x 21=252 m² en officieel gebruik kan worden voor les aan 31 leerlingen. De KVLO is van mening dat voor onderwijs lichamelijke oefening een accommodatie tenminste 14 x 26 meter groot moet zijn wil je met 31 kinderen een goede les kunnen geven.

2.1.2.2 Sportzaal

Voor sportzalen geldt geen vastgestelde maatvoering. De kleinst voorkomende variant is ongeveer 500 m². Uitgangspunt in deze notitie is tenminste 616 m² (28 x 22) en ten hoogste 2/3 deel sporthal (704 m²).

Als basis aantal deelnemers per uur in een accommodatie van deze omvang is per tak van sport de volgende richtlijn geformuleerd:

Basketbal	20 personen
Volleybal	20 personen
Korfbal	20 personen
Handbal	20 personen
Badminton	24 personen
Zaalhockey	20 personen
Tafeltennis	32 personen
Gymnastiek	32 personen
Zaalvoetbal	20 personen

2.1.2.3 Sporthal

Een sporthal is tenminste 24 x 44,2 meter groot. Uitgaande van een accommodatie die met een scheidingswand in 2 delen kan worden verdeeld is voor het aantal deelnemers per uur in een accommodatie van deze omvang per tak van sport de volgende richtlijn geformuleerd:

Basketbal	30 personen
Volleybal	32 personen
Korfbal	30 personen
Handbal	30 personen
Badminton	36 personen
Zaalhockey	30 personen
Gymnastiek	32 personen
Zaalvoetbal	30 personen

2.1.3 *Behoefte op basis van de per tak van sport benodigde m² voor wedstrijden*

Voor wedstrijden zijn de normen bepalend die worden vastgesteld door de sportbonden op basis van de maatvoering voor officiële wedstrijden gecombineerd met de speeltijd inclusief rust- en wisseltijden. Basis is dat niet meer tijd wordt beschikbaar gesteld dan op basis van het voor competitie ingeschreven aantal teams nodig is.

3. Watersport

Watersportaccommodaties passen niet in het traditionele beeld van een sportvoorziening. In principe is er bij watersport sprake van recreatieve voorzieningen, waarbij enkele vormen van wedstrijdzeilen en surfen uitgezonderd de lichamelijke inspanning geen doel is van de activiteit. De watersportvereniging WVZ organiseert zeilwedstrijden voor 20 jeugdleden en voor 125 volwassenen die met 45 schepen aan wedstrijden deelnemen.

Het ontbreken van lichamelijke inspanning als doel van de activiteit geldt niet voor de roeisport. In deze tak van sport is zowel op wedstrijd- als recreatief niveau sprake van lichamelijk inspanning als kern-element in de sportbeoefening. Er zijn geen vastgestelde normen voor de accommodaties voor de watersport.

4. Ijsbaan

Zeewolde beschikt over een natuur ijsbaan, welke door de schaatsvereniging gebruikt wordt. Deze kan worden beschouwd als plusvoorziening, aangezien deze slechts een beperkt gedeelte per jaar beschikbaar is.

5. Waterpolo

Voor waterpolo kan gebruik worden gemaakt van het overdekte zwembad. Er is geen landelijk vastgestelde norm. Evenals bij de binnensporten wordt voor Zeewolde het normenkader gebaseerd op 2 uur training per week voor jeugd tot 13 jaar, 3 uur training per week voor jeugd 13 – 17 jaar en senioren en 1,5 uur training per week voor recreanten. Daarboven komen 12 thuiswedstrijden per team van 1 uur voor jeugd tot 13 jaar, 1,25 uur voor teams van 13-17 jaar en 1,5 uur voor senioren.

Voor de berekening van het aantal benodigde uren wordt er van uitgegaan dat het mogelijk is om met 2 teams tegelijk te trainen.

6. Triatlon

De triatlonvereniging heeft zwemwater nodig voor training. Voor de loop en fietstraining wordt gebruik gemaakt van recreatieve voorzieningen.

Er is geen landelijke norm voor het beschikbaar stellen van zwemwater voor dit doel. Voor Zeewolde wordt het normenkader gebaseerd op 2 uur training per lid.

Als richtlijn voor de berekening van het aantal benodigde uren wordt er van uitgegaan dat het mogelijk is met 25 personen gelijktijdig te trainen.

Vastgestelde behoefte op basis van de normen

Om te bepalen of aan de criteria wordt voldaan en om op basis van de normen de behoefte aan accommodatie vast te kunnen stellen is de verenigingen gevraagd in een formulier opgave te doen van voor de vaststelling relevante gegevens. Deze gegevens zijn als bijlage bij deze rapportage gevoegd.

1. Buitensport

1.1.1 Voetbal

De v.v. Zeewolde heeft 40,9 normteams en heeft als zaterdagvereniging een vastgestelde behoefte op basis de voor competitie inschreven teams voor het seizoen 2010/2011 van 8 natuurgrasvelden ($40,9/5,5 = 7,43$ afgerond naar boven = 8) en 3 trainingsvelden met de omvang van een wedstrijdveld. Bij combinatie van wedstrijd- en trainingsvelden op kunstgras is de behoefte 3 kunstgrasvelden en 5 natuurgrasvelden.

De behoefte aan kleedaccommodatie is minimaal 22 kleedkamers en optimaal 32 kleedkamers.

1.1.2 Hockey

De Hockey Club Zeewolde heeft 28,625 normteams ingeschreven voor de jeugdcompetities op zaterdag en 7 normteams voor de seniorencompetities op zondagen. Op basis hiervan is de behoefte 3 kunstgrasvelden ($28,625/9 = 3,18$ afgerond naar beneden = 3).

1.1.3 Korfbal

De KV Wolderwijd heeft voor de veldcompetitie 2010/2011 inclusief het MidWeek team 6,44 normteams ingeschreven. Op basis hiervan is de behoefte 1 natuurgrasveld en 1 trainingsveld of 1 kunstgrasveld voor zowel wedstrijden als training. Hiervoor zijn 4 kleedkamers nodig.

1.1.4 Honk- en Softbal

HSV The Harriers heeft 61 spelende leden. Deze zijn verdeel over 1 heren softbalteam een adspirantenteam, een pupillenteam en een peanutteam. Omgerekend naar normteams gaat het hier om 5,5 normteam. De behoefte is 1 speelveld en 2 kleedkamers.

1.1.5 Jeu de Boules

Jeu de Boules vereniging Les Trois Etoiles heeft 51 leden. De behoefte aan accommodatie is 3 banen.

1.1.6 Tennis

Tennisvereniging LTV heeft 278 leden. Op basis van dit ledental is de behoefte 4 banen. Tennisvereniging De Punt heeft 525 sportief actieve leden. De behoefte aan accommodatie is 8 banen.

1.1.7 Atletiek

AV Zeewolde heeft 267 leden. Daarvan zijn 55 jeugdleden die in Harderwijk trainingen volgen voor de technische nummers, omdat de voorzieningen hiervoor in Zeewolde ontbreken. Een totaal van 267 leden geeft in het algemeen onvoldoende draagkracht voor de realisatie van een kunststofatletiekbaan (D accommodatie).

Aanleg van een E accommodatie met kunststofaanlopen voor hoogspringen en verspringen alsmede voorzieningen voor de werpnummers zijn basisvoorzieningen, waarmee de vereniging zich ontwikkelen en groeien tot een vereniging met voldoende leden om een volwaardig programma voor baan en loop atletiek te bieden.

1.2 Knelpunten in de behoefte aan buitensportaccommodatie

Op dit moment kan, met uitzondering van de voorzieningen voor atletiek, met de bestaande accommodaties in de behoefte worden voorzien. Voor atletiek is de realisatie van een E accommodatie een basisvoorziening.

Geconstateerd wordt dat het basis aanbod in de toekomst onder druk zal komen te staan als gevolg van de autonome groei van de sport in het algemeen. Dit is onder meer een gevolg van een toename in het kader van sport en gezondheid. Hierbij neemt ter voorkoming van bijvoorbeeld ziekten als obesitas en hart- en vaatandoeningen de vraag naar sportruimte toe. Ook de toenemende vraag naar kwaliteit van sportvoorzieningen en van het sportaanbod zal er toe leiden dat de sportdeelname, vooral in de breedtesport, zal groeien. Overheden dragen daar in belangrijke mate aan bij door investeringen in de breedtesport zoals het aanstellen van combinatiefunctionarissen.

Ook de groei van de gemeente als gevolg van uitbreidingsplannen zal een rol spelen in de groei van de sportdeelname en daarmee in de behoefte aan accommodatie. Bij een met de huidige bevolkingssamenstelling vergelijkbare bezetting van woningen in nieuwbouwwijken zal de sportdeelname gelijkmatig met de bevolkingstoename groeien. Dat betekent dat 20% meer inwoners een gemiddelde groei met 20% van de sportverenigingen tot gevolg zal hebben.

Nu al kan worden gezien dat de behoefte aan accommodatie voor hockey bij slechts een geringe groei van de hockeyvereniging toeneemt van 3 naar 4 kunstgrasvelden.

2. Binnensport

Voor de binnensport wordt op basis van de voor Zeewolde ontwikkelde normen beschreven onder B 2. een berekening gemaakt van het aantal benodigde uren accommodatie.

Daarbij wordt onderscheid gemaakt naar het in relatie tot de tak van sport benodigde aantal m2 zaal.

Voor wedstrijden worden de uren berekend op basis van het aantal voor competitie ingeschreven teams.

De optelling van het aantal uren per vereniging leidt tot de behoefte aan binnensportaccommodatie voor alle takken van sport gezamenlijk.

Samengevat normenkader:

Norm

Teamsporten

Jeugd tot 13 jaar	2 uur training per week en per jaar 20 thuiswedstrijden van 1 uur
Jeugd 13 – 17 jaar	3 uur training per week en per jaar 20 thuiswedstrijden van 1,25 uur
Senioren	3 uur training per week en per jaar 20 thuiswedstrijden van 1,5 uur
Recreanten	1,5 uur training per week

Gymnastiek (16 personen per groep)

Jeugd tot 13 jaar	2 uur training per groep per week
Jeugd 13 – 17 jaar	3 uur training per groep per week
Senioren	2 uur training per groep per week

Tafeltennis (16 personen per groep)

Jeugd tot 13 jaar	2 uur training per groep per week
Jeugd 13 – 17 jaar	3 uur training per groep per week
Senioren	3 uur training per groep per week

In de bijlage is de behoefte per vereniging in cijfers weergegeven.

2.1 Basketbal

Basketbalvereniging De Snipers heeft 133 sportief actieve leden verdeeld over 4 jeugdteams tot 12 jaar (51 leden), 5 jeugdteams in de leeftijdsgroep 12-18 jaar (39 leden) en 4 seniorenteams (43 leden).

Gymzaal 12 personen per uur

Sportzaal 20 personen per uur

Sporthal 30 personen per uur

Norm

Wekelijks is, exclusief wedstrijden, 32 uur gymzaal nodig. In een sportzaal komt deze behoefte op 897 uur per jaar inclusief 325 uur thuiswedstrijden (2 groepen training, 1 wedstrijdveld). In een sporthal 522 uur per jaar, waarvan 163 uur voor wedstrijden (3 trainingsvelden, 2 wedstrijdelden).

2.2 Korfbal

De korfbalvereniging heeft 89 sportief actieve leden verdeeld over 4 jeugdteams tot 12 jaar (40 leden), 3 jeugdteams 12 – 18 jaar (30 leden) en 3 seniorenteams (20 leden).

Voor binnenseizoen is een seizoen van 25 weken als uitgangspunt genomen.

Gymzaal 12 personen per uur

Sportzaal 20 personen per uur

Sporthal 30 personen per uur

Norm

Op basis van deze norm is de behoefte 25,5 uur gymzaal per week voor training. De behoefte aan sporthalruimte is 389 uur per jaar, waarvan 275 uur voor wedstrijden.

2.3 Gymnastiek

Gymnastiekvereniging De Zeesterren heeft 306 leden, waarvan 174 leden tot 12 jaar, 41 leden van 12 – 18 jaar en 91 leden van 18 jaar en ouder.

Gymzaal 16 personen per uur

Sportzaal 32 personen per uur

Sporthal 32 personen per uur

Norm

Op basis van deze norm is de behoefte 38,25 uur per week. Op jaarbasis is dit 1683 uur gymnastieklokaal.

Er is geen rekening gehouden met uren voor wedstrijden en uitvoeringen.

2.4 Volleybal

Volleybalvereniging Zeewolde heeft 273 sportief actieve leden verdeel over 10 teams tot 12 jaar (67 leden), 11 teams in de leeftijdsgroep 12-18 jaar (80 leden) en 10 seniorenteams en 6 recreantengroepen (126 leden).

Gymzaal 12 personen per uur

Sportzaal 20 personen per uur

Sporthal 32 personen per uur

Norm

Voor training is per week 71 uur gymzaal nodig. In een gymzaal (12x21 meter) kunnen geen officiële wedstrijden worden gespeeld. Op jaar basis is inclusief wedstrijden 1.950 uur sportzaal nodig waarvan 388 uur voor wedstrijden (2 wedstrijdelden) of 1300 uur sporthal waarvan 258 uur voor wedstrijden (3 wedstrijdelden).

2.5 Tafeltennis

ZETA heeft 27 leden waarvan 4 jonger dan 12 jaar, 8 in de leeftijdsgroep 13 – 17 jaar en 15 senioren.

Gymzaal 12 personen per uur

Sportzaal 32 personen per uur

Sporthal 32 personen per uur

Norm

Voor training is 212 uur per jaar nodig in een gymnastieklokaal. Daarnaast is nog eens 40 uur per jaar nodig voor wedstrijden.

2.6 Badminton

Van deze tak van sport is geen opgave ontvangen. De behoefte is bepaald op het aantal voor het seizoen 2010/2011 toegekende uren. De vereniging gebruikt gedurende 44 weken de sporthal gedurende in totaal 250 uur (gemiddeld 6 uur per week) en gedurende 40 weken in totaal 120 uur sportzaal (3 uur per week). Het aantal voor competitie benodigde uren kon niet worden bepaald.

2.7 Zaalhockey

Van deze tak van sport is geen opgave ontvangen. De behoefte is bepaald op het aantal voor het seizoen 2010/2011 toegekende uren. Het gaat bij deze vereniging om een binnensportseizoen van 11 weken waarin gedurende 37 uur per week gebruik wordt gemaakt van de sporthal. In totaal gaat het om 407 uur per jaar.

2.8 Zaalvoetbal

Van deze tak van sport is geen opgave ontvangen. De behoefte is bepaald op het aantal voor het seizoen 2010/2011 toegekende uren. Er wordt gedurende 44 weken gebruikt gemaakt van de sporthal voor in totaal 172 uur per jaar.

2.9 Taekwondo

Van deze tak van sport is geen opgave ontvangen. De behoefte is bepaald op het aantal voor het seizoen 2010/2011 toegekende uren. In dit geval 44 weken 8 uur 1/3 sporthal. Dit is gelijkgesteld aan het gebruik van een gymnastieklokaal.

2.10 Honk- en softbal

HSV The Harriers heeft 25 seniorleden, 7 leden in de leeftijdsgroep 13 – 18 jaar en 29 leden jonger dan 12 jaar. Er is alleen in een 15 weken durende winterperiode (4 maanden minus 2 weken vakantieperiode) behoefte aan zaalruimte voor training.

Gymzaal 10 personen per uur

Norm

De behoefte aan zaaluren bedraagt op basis van het ledental 180 uur gymnastieklokaal per jaar.

2.10 Basis behoefte binnensportaccommodatie

De basis behoefte aan binnensportaccommodatie kan worden bepaald op 2664 uur sporthal (exclusief badminton competitie) en 1404 uur sportzaal. Daarnaast is nog tenminste 784 uur gymzaal nodig. Bij een ideaal te verdelen vraag is een binnensportaccommodatie 1.400 uur per jaar voor sportverenigingen beschikbaar. Het is zoals uit de tabel blijkt, is het mogelijk de basis behoefte onder te brengen in 2 sporthallen, 1 sportzaal en 1 gymnastieklokaal.

Er doet zich 1 groot knelpunt voor in deze benadering. Dit wordt veroorzaakt door de behoefte aan ruimte voor de buitensporten die ook een binnensport competitie kennen. In dit geval gaat het om de honk- en softbal, zaalhockey en de zaalkorfbal. Vooral de zaalhockey veroorzaakt een piek in een periode van 11 weken. Honorering van deze uren staat de ontwikkeling van de sporten die exclusief van de zaal (sporthal) gebruik maken in de weg. Zowel om redenen van exploitatie als om reden van sportieve ontwikkeling is het aan te bevelen de sporten die een geheel seizoen van de accommodatie gebruik moeten maken een voorkeursrecht toe te kennen. Het bouwen van sporthalruimte voor een beperkt gebruik van 11 weken is een bijzonder kostbare zaak. Voor hockey zal op langere termijn kunnen worden aangesloten bij landelijke ontwikkelingen waarbij tijdelijke overkapping d.m.v. een tent met een binnensportvloer in opmars is.

Het is wenselijk om ten behoeve van groei en de realisatie van “plus” mogelijkheden voor takken van sport extra ruimte bij voorbeeld door de bouw van een gymnastieklokaal te realiseren. Het totaal aantal uren is van dien aard dat een goede verdeling van uren voor jeugd en senioren (vroeg en late tijden) lastig is.

Evenals bij de buitensport moet bij de binnensport rekening worden gehouden met een autonome groei van sport in het algemeen en daarmee groei in de behoefte aan binnensportaccommodatie. Dit is onder meer een gevolg van een toename in het kader van sport en gezondheid. Hierbij neemt ter voorkoming van bijvoorbeeld ziekten als obesitas en hart- en vaatandoeningen de vraag naar sportruimte toe. Ook de toenemende vraag naar kwaliteit van sportvoorzieningen en van het sportaanbod zal er toe leiden dat de sportdeelname, vooral in de breedtesport, zal groeien. Overheden dragen daar in belangrijke mate aan bij door investeringen in de breedtesport zoals het aanstellen van combinatiefunctionarissen.

Ook de groei van de gemeente als gevolg van uitbreidingsplannen zal een rol spelen in de groei van de sportdeelname en daarmee in de behoefte aan accommodatie. Bij een met de huidige bevolkingssamenstelling vergelijkbare bezetting van woningen in nieuwbouwwijken zal de sportdeelname gelijkmatig met de bevolkingstoename groeien. Dat betekent dat 20% meer inwoners een gemiddelde groei met 20% van de sportverenigingen tot gevolg zal hebben.

De samenvattende conclusie is:

- op dit moment is er een tekort aan zaalsportruimte in de omvang van 1 gymnastieklokaal;
- autonome groei van de sportdeelname en groei van de bevolking leidt op middenlange termijn tot een tekort aan binnensportaccommodatie.

	Sporthal	Sportzaal	Gymzaal
Volleybal		924	562
Korfbal		389	
Basketbal		522	0
Gymnastiek			842
Tafeltennis			252
Badminton		250	120
Zaalhockey		407	
Zaalvoetbal		172	
Taekwondo			352
Honkbal			180
		2664	1404
			784

3. Watersportaccommodatie als basisvoorziening

Accommodatie voor watersport moet op grond van de criteria worden gezien als een plusaccommodatie. Dit geldt niet voor de roeisport, waar botenhuis en aanlegsteiger als basisvoorziening kunnen worden beschouwd.

In Zeewolde heeft het college en de gemeenteraad ambities als watersportdorp door de ligging aan het Wolderwijd en de aanleg van de Blauwe Diamant. Dit is de basis om, conform de uitvoeringsnota sport, de watersportvereniging WVZ eenmalig te ondersteunen met de aanleg van een nieuwe clubaccommodatie. De aanleg van een basisvoorziening bij de roeivereniging is middels een subsidie voor infrastructurele aanpassingen en een bijdrage aan de accommodatie ondersteund. Hiermee zijn twee belangrijke stappen gezet om deze watersportverenigingen duurzaam te ondersteunen en zodoende hen in staat te stellen hun toekomst zelfstandig op te bouwen. Bovendien hebben beide verenigingen de ambitie om lokaal en regionaal activiteiten en evenementen te organiseren, die Zeewolde als watersportdorp op de kaart kunnen zetten.

4. Ijsbaan als basisvoorziening

Een ijsbaan voldoet niet aan de criteria. Als er ijs ligt wordt deze voorziening weliswaar intensief gebruikt, maar er is zeker geen sprake van een hoge bezettingsgraad gedurende het gehele jaar. Bij gebrek aan de juiste klimatologische omstandigheden kan het voorkomen dat jaren achtereen geen gebruik wordt gemaakt van de voorziening. Opgrond hiervan moet een ijsbaan gezien worden als een plus accommodatie.

5. Basisbehoefte zwemwater voor waterpolo

Er zijn geen gegevens ontvangen. Het huidige gebruik wordt als uitgangspunt genomen voor de behoefte.

6. Basisbehoefte zwemwater voor triatlon

Er zijn geen gegevens ontvangen. Het huidige gebruik wordt als uitgangspunt genomen voor de behoefte.